

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра Міжнародних економічних відносин та логістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ «Каразінський
інститут міжнародних відносин
та туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

(вказати П.І.Б керівника)

« 27 » серпня 2026 р.

Робоча програма

навчальної дисципліни

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛОГІСТИКИ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

галузь знань 29 – Міжнародні відносини

спеціальність 292-міжнародні економічні відносини

освітня програма Міжнародна логістика і митна справа

спеціалізація Міжнародна логістика і митна справа

вид дисципліни за вибором

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2026 / 2027 навчальний рік

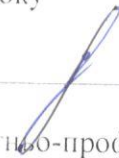
Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«27» серпня 2026 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Анна ЗАЙЦЕВА, д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та логістики, професор кафедри.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики
Протокол № 1 від «26» серпня 2026 року

Завідувач кафедри

Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програм «Міжнародна логістика і митна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна логістика і митна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено науково-методичною комісією
Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Протокол № 1 від «27» серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії

Ганна ПАНАСЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Правове забезпечення логістики» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів (перший рівень вищої освіти) спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньої програми «Міжнародна логістика і митна справа»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Правове забезпечення логістики»: формування у студентів необхідних базових знань щодо правової регламентації комерційних операцій як складових логістичного процесу, стандартів та механізмів міжнародної купівлі-продажу товарів, особливостей правового регулювання господарської діяльності у галузі логістики та зовнішньоекономічної діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Правове забезпечення логістики» є:

- ✓ формування системного розуміння правових засад організації та здійснення логістичної діяльності, основних нормативно-правових актів і принципів правового регулювання логістичних процесів;
- ✓ ознайомлення з особливостями правового регулювання договірних відносин, транспортної, складської, закупівельної, митної та експедиторської діяльності;
- ✓ формування практичних навичок аналізу та застосування нормативно-правових документів, укладання й оцінювання логістичних договорів, визначення прав та обов'язків учасників ланцюгів постачання;
- ✓ розвиток здатності оцінювати правові ризики у логістичній діяльності, визначати відповідальність сторін за порушення договірних зобов'язань та застосовувати правові механізми захисту інтересів учасників логістичних процесів.

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин – 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
вибіркова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-
Семестр	
8-й	-
Лекції	
24 год.	-
Практичні, семінарські заняття	
12 год.	
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	

54 год.	-
індивідуальні завдання	
-	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

формування наступних фахових компетентностей:

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК17. Здатність розробки програм щодо участі України в міжнародно-правовому співробітництві та регулювання митної справи в рамках інтеграційних об'єднань світу з точки зору перетину кордонів на налагодження логістичного середовища всесвіту.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, у тому числі в сфері міжнародної логістики та митної справи, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення. ПРН4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них (у тому числі міжнародної логістики та митної справи); формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

1.8. Передумови вивчення дисципліни: основи логістики, основи митної справи, вступ до фаху, управління ланцюгами постачань, організація систем та процесів транспортних перевезень.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Організаційно-правові засади логістики

Тема 1. Загальна характеристика господарської діяльності. Поняття послуг у галузі логістики.

1. Поняття господарської діяльності.
2. Господарсько-правові відносини.
3. Поняття та зміст. Характеристика учасників господарських відносин.
4. Методи правового регулювання господарських відносин.
5. Поняття послуг у галузі логістики.

Тема 2. Суб'єкти господарської діяльності. Поняття та види.

1. Поняття суб'єктів господарської діяльності.
2. Види суб'єктів господарювання.
3. Підприємство. Загальна характеристика.
4. Види підприємств.

Тема 3. Майнова основа господарювання.

1. Майно суб'єктів господарювання. Поняття і види.
2. Використання природних ресурсів у сфері господарювання.
3. Використання у сфері господарювання прав інтелектуальної власності.
4. Цінні папери та корпоративні права у сфері господарювання.

Тема 4. Загальна характеристика господарсько-правових зобов'язань.

1. Поняття господарського зобов'язання та його елементи.
2. Підстави виникнення господарських зобов'язань. Види господарських зобов'язань.
3. Господарський договір. Загальна характеристика.
4. Зміна та припинення господарських зобов'язань.

Тема 5. Загальні положення про господарсько-правову відповідальність.

1. Загальна характеристика відповідальності у сфері господарювання.
2. Відшкодування збитків у сфері господарювання.
3. Штрафні та оперативно-господарські санкції.
4. Адміністративно-господарські санкції.

Розділ 2. Окремі господарсько-правові зобов'язання в галузі логістики.

Тема 6. Договір поставки, перевезення вантажів та зберігання.

1. Загальна характеристика договору поставки.
2. Зміст договору поставки. Права та обов'язки сторін за договором.
3. Правові наслідки порушення сторонами зобов'язань за договором поставки.

Тема 7. Зовнішньоекономічна діяльність. Основні засади регулювання.

1. Поняття зовнішньоекономічної діяльності.
2. Види зовнішньоекономічної діяльності.
3. Правове становище суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.
4. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 8. Зовнішньоекономічний договір (контракт).

1. Поняття зовнішньоекономічного договору (контракту), джерела його регулювання.
2. Зміст зовнішньоекономічного договору (контракту).
3. Право, що застосовується до зовнішньоекономічного договору (контракту).
4. Платіжні умови зовнішньоекономічного договору (контракту).

Тема 9. Правове регулювання міжнародної купівлі-продажу.

1. Загальна характеристика міжнародної купівлі-продажу.
2. Джерела правового регулювання міжнародної купівлі-продажу.

Тема 10. Правове регулювання міжнародних перевезень.

1. Правове регулювання міжнародних перевезень вантажів залізничним транспортом.
2. Правове регулювання міжнародних перевезень вантажів автомобільним транспортом.
3. Правове регулювання міжнародних перевезень вантажів повітряним транспортом.
4. Правове регулювання міжнародних перевезень вантажів морським транспортом.

Тема 11. Розгляд спорів у порядку міжнародного комерційного арбітражу.

1. Поняття міжнародного комерційного арбітражу та його різновидів.
2. Джерела правового регулювання арбітражного розгляду спорів.
3. Порядок арбітражного розгляду спорів.
4. Визнання та виконання арбітражних рішень.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		л	п	Пр.	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Організаційно-правові засади логістики						
Тема 1. Загальна характеристика господарської діяльності. Поняття послуг у галузі логістики.	5	2		2		2
Тема 2. Суб'єкти господарської діяльності. Поняття та види.	6	2				3
Тема 3. Майнова основа господарювання.	8	2		2		5
Тема 4. Загальна характеристика господарсько-правових зобов'язань.	7	2				4
Тема 5. Загальні положення про господарсько-правову відповідальність у логістиці.	7	2		2		4
Тема 6. Договори на поставки, перевезення вантажів та зберігання.	7	2				4
Разом за розділом 1	40	12		6		22
Розділ 2. Правове регулювання міжнародної логістики						
Тема 7. Зовнішньоекономічний договір (контракт).	14	4		2		8
Тема 8. Зовнішньоекономічна діяльність. Основні засади регулювання.	9	2		1		6
Тема 9. Правове регулювання міжнародної купівлі-продажу.	9	2		1		6
Тема 10. Правове регулювання міжнародних перевезень.	9	2		1		6
Тема 11. Розгляд спорів у порядку міжнародного комерційного арбітражу.	9	2		1		6
Разом за розділом 2	50	12		6		32
Усього годин	90	24		12		54

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальна характеристика господарської діяльності. Поняття послуг у галузі логістики. Правове регулювання надання послуг.	1
2		1
3	Суб'єкти господарської діяльності. Поняття та види. Майнова основа господарювання. Загальна характеристика господарсько-правових зобов'язань.	1
4		1
5	Загальні положення про господарсько-правову відповідальність. Договір поставки, перевезення вантажів.	1
6		1
7	Зовнішньоекономічний договір (контракт).	2
8	Зовнішньоекономічна діяльність. Основні засади регулювання. Правове регулювання міжнародної купівлі-продажу.	1
9		1
10	Правове регулювання міжнародної купівлі-продажу.	1
11	Правове регулювання міжнародних перевезень.	1
	Разом	12

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальна характеристика господарської діяльності. Опрацювання за рекомендованою літературою, зокрема кодексу господарської діяльності.	2
2	Поняття послуг у галузі логістики. Правове регулювання надання послуг. Проаналізувати навчальний матеріал, опрацювати нормативні документи	3
3	Суб'єкти господарської діяльності. Поняття та види. Опрацювати літературу та лекційний матеріал.	5
4	Самостійне вивчення навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до семінарського заняття з теми «Загальні положення про господарсько-правову відповідальність»	4
5	Вивчення навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до заняття з теми.	4
6	Договір поставки, перевезення вантажів.	4
7	Вивчення навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до заняття з теми Зовнішньоекономічний договір (контракт).	8
8	Вивчення навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до заняття з теми Зовнішньоекономічна діяльність. Основні засади регулювання.	6
9	Вивчення навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до заняття з теми : Правове регулювання міжнародної купівлі-продажу.	6
10	Вивчення навчального матеріалу, нормативних документів,	6

	додаткової рекомендованої літератури та підготовка до заняття з теми: Правове регулювання міжнародних перевезень.	
11	Вивчення навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до заняття з теми : Розгляд спорів у порядку міжнародного комерційного арбітражу.	6
	Разом	54

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

7. Методи навчання

Використовуються такі методи навчання, як словесні (бесіда, розповідь, пояснення, інструктаж); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (вправи, практичні роботи, дослідні роботи); методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні; спільний пошук вирішення проблеми; робота із спеціальною літературою; консультування; самостійна робота тощо.

8. Методи контролю

Контрольні заходи проводяться з метою оцінки рівня підготовки студентів з дисципліни на різних етапах її вивчення і здійснюються у вигляді поточного та підсумкового семестрового контролю (заліку).

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять у формі усного опитування, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях; у формі поточного письмового тестування; самостійної роботи студентів тощо. Загальна кількість балів поточного контролю за успішне виконання завдань становить 60. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки, при проведенні заліку. Мінімальна кількість балів, які повинен набрати студент для зарахування поточного контролю, становить 30 балів.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він здійснюється під час проведення заліків в письмовій формі. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання

– до 80 хвилин. У разі використання заборонених джерел студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

9. Схема нарахування балів

В основу рейтингової системи навчання покладено принцип накопичення балів за певний період навчання (розділ, семестр, рік), які студент отримує за виконання різних видів діяльності. Сума цих балів виступає в ролі кількісного показника якості роботи студента.

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Залік	Сума
Розділ 1.	Розділ 2.	Індивідуальне завдання (контрольна робота)	Разом		
Теми 1-5	Теми 6-11				
30	30	-	60	40	100

**Структура та складові підсумкової оцінки з
дисципліни Поточний контроль – 60 балів.**

З них:

- активна робота на практичних заняттях – 40 балів;
- поточний тестовий контроль – 20 балів;

Підсумковий контроль – 40 балів.

З них:

- відповіді на теоретичні питання – 20 балів (2 питання x 10 балів);
- тестові завдання – 20 балів (20 тестових завдань x 1 бал).

Критерії оцінювання теоретичних питань залікової роботи:

Максимальні бали студент одержує, якщо:

- **8-10 балів** відповідь правильна, повна, послідовна, логічна; студент впевнено володіє теоретичним та фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується в матеріалі, аналізує причинно- наслідкові зв'язки, вміє виявити тенденції, визначити перспективи;

- студент має навички користування фактичним матеріалом і вміло застосовує його при відповідях;

- відповідь на теоретичні запитання дає з використанням відповідної термінології, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу.

6-7 балів передбачених для відповідного завдання (добре) студент одержує, якщо:

- відповідь правильна, послідовна, логічна, але студент допускає у викладі окремі незначні пропуски теоретичного фактичного матеріалу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, орієнтується в матеріалі;

- студент має навички користування фактичним матеріалом;

- допускає 3-4 недоліки.

3-5 балів передбачених для відповідного завдання (задовільно) студент одержує, якщо:

- студент володіє більшою частиною теоретичного фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не досить впевнено орієнтується у нормативній базі, теоретичних засадах, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

до 3 балів (незадовільно) студент одержує, якщо:

- студент виявляє незнання більшої частини теоретичного та фактичного матеріалу;

- відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань;

- допускає грубі помилки.

0 балів передбачених для відповідного завдання ставиться якщо студент не виконав відповідного завдання або виконав його повністю неправильно.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70 – 89	
50 – 69	
1 – 49	не зараховано

Під час вивчення навчальної дисципліни «Правове забезпечення логістики» використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено».

Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема: усного опитування, модульних контрольних робіт, заліку, якщо інше не визначено викладачем, інших видів оцінювання, для яких викладачем встановлено обмеження щодо використання ШІ.

2. Модель «ШІ як асистент».

Під час підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, рефератів, аналітичних оглядів та інших письмових робіт дозволяється використання ШІ для: пошуку та систематизації інформації, добору та первинного аналізу наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту, перевірки граматики, стилю та оформлення, генерації ідей, плану роботи або прикладів.

Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

Декларування використання ШІ.

У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов'язаний зазначити: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз даних, генерація коду, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ШІ.

Недеклароване використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Студенту надається можливість перезарахування окремої теми/завдання з навчальної дисципліни через визнання результатів навчання, отриманих ним у неформальній освіті, а саме проходження тренінг курсів чи дистанційних курсів на платформах Coursera (курс «Право у логістиці», тощо, Prometheus, тощо), інші платформи - за умови наявності та представлення викладачу копії відповідного документу (сертифікату) про їх успішне опанування/закінчення. Курс неформальної освіти, що пропонується до часткового перезарахування, має відповідати одній чи кільком темам навчальної дисципліни, формувати аналогічні фахові компетентності. Також може бути зараховано участь у конференції (міжнародної та/або всеукраїнської, якщо тема тез-доповідей відповідає темам дисципліни «Правове забезпечення логістики».

Процедура визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна. Рішення ухвалюється науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» на підставі поданого пакету документів від здобувача освіти.

10. Рекомендована література

Основна література

1. Господарський кодекс України від 01.2003 №436-IV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461. Із доповненнями та змінами.
3. Закон України «Про транспорт» № 232/94-ВР от 10.11.1994 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1994. – № 51. – Ст.446
4. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» № 959-XII від от 16.04.1991р. // Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР). – 1991. – № 29. – Ст.377
5. Закон України «Про транзит вантажів» № 1172-XIV от 20.10.1999р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1999. – № 51. – Ст.446
6. Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність» від 01.07.2004 №1955-IV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
7. Закон України «Про автомобільний транспорт» від 05.04.2001 №2344-III (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
8. Закон України «Про залізничний транспорт» від 04.07.1996 № 273/96-ВР (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
9. Корнєєв Ю. В. Транспортне право України: Навч. посіб. / Ю. В. Корнєєв. – К. : Центр учбової літератури, 2022. – 168 с.

Допоміжна література

1. Гаєвець М.В. Транспортне право: Навч. посіб. / М.В.Гаєвець, І.В.Горіславська, Ю.С. Канарик, Л.О. Панькова, Н.А. Поліно, О.П. Світличний – К.; ЦП «КОМПРИНТ», 2015. – 368 с.
2. Усе про облік та організацію транспортно-експедиторської діяльності. – 4-те вид., перероб. і доп. – Х.: Фактор, 2008. – 448 с. – (Серія «Усе про облік та організацію...»).

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Офіційний вісник України (база нормативних документів) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ovu.com.ua>
3. Ліга Бізнес Інформ – Режим доступу: [// www.liqa.net](http://www.liqa.net).
4. Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nau.kiev.ua
5. Сервер Державного комітету статистики України. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі. Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборonoю відвідування ЗВО здобувачам вищої освіти надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Правове забезпечення логістики» - <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6490> .